

Το πολύ ανατρεπτικό ερώτημα πως θα ήταν ο κόσμος χωρίς θρησκείες, επιδέχεται πολλές απαντήσεις, τόσες όσες και οι ερμηνείες της επίδρασης των θρησκειών ν πάνω στην ανθρώπινη ιστορία.

Δεν μπορεί να υπάρξει αμφιβολία για το μέγεθος και τον όγκο του ρόλου των θρησκειών πάνω στον ανθρώπινο πολιτισμό. Από τότε που οι αρχαίοι Έλληνες έδιναν ανθρωπινά ελαττώματα και δράσεις στο δωδεκάθεο τους σύστημα, στο μεσοδιάστημα που ένας αυτοκράτορας χρίστηκε Μέγας και ισαπόστολος έχοντας διατάξει την δολοφονία του γιου του και της συζύγου του, μέχρι τις μέρες μας, που κηρύσσονται ιεροί πόλεμοι και

αυτόχειρες ανατινάσσονται σπέρνοντας το θάνατο σε «απίστους», με την προοπτική ότι θα αποκτήσουν την αιώνια ζωή.

Συνεπώς μια πρώτη, ενδεχομένως πρόχειρη αποτίμηση, δείχνει ότι οι θρησκείες διαχωρίζουν, εγείρουν τείχη. Δεν κατασκευάζουν γέφυρες. Ή έστω για να το πάμε συναινετικά, οι φανατικές ερμηνείες των θρησκειών σπρώχνουν τους πιστούς των σε πράξεις ακραίας βίας και αντίστοιχων διχασμών.

Είναι ένα ερώτημα, για το ποιοι ωφελούνται από αυτές τις συγκρούσεις, ενώ είναι γεγονός, αυτό της ισχυρής επίδρασης της θρησκευτικής εξουσίας πάνω στις μάζες. Η αντιθρησκευτική τάση της ανθρωπότητας εκφράστηκε με την μαρξιστική άποψη τον 19ο αιώνα μέσω της κρίσης ότι: «η θρησκεία είναι το όπιο του λαού», ενώ με μια αιχμηρή χιουμοριστική διάθεση το 2015 ο Φιντέλ Κάστρο, στη συνάντησή του με το πάπα Φραγκίσκο, λέγεται ότι έθεσε το ερώτημα:

«...και τι ακριβώς κάνει ένας πάπας;»

, που για έναν καθολικό αγγίζει τα όρια της προσβολής, αλλά για έναν άθεο, πιθανά Μαρξιστή, είναι μια λογική απορία.

Και αφού φτάσαμε στον πάπα Φραγκίσκο, ο Βραζιλιάνος σκηνοθέτης Fernando Ferreira Meirelles (ο επίμονος κηπουρός) δημιουργεί, πάνω σε σενάριο του Anthony McCarten (Bohemian Rhapsody) μια ιδιαίτερη ταινία με θέμα τη διαδοχή του Γερμανού πάπα Βενέδικτου 16ου (κοσμικό όνομα Joseph Aloisius Ratzinger) με τον πρώτο Λατινοαμερικάνο πάπα Φραγκίσκο (Jorge Mario Bergoglio). Οι δυο πάπες.

Ο σκηνοθέτης πατάει πάνω σε ένα πολύ ενδιαφέρον σενάριο που διανθίζεται με περιστατικά τα οποία δεν συνέβησαν στην πραγματικότητα, αλλά κάνουν την παραγωγή πιο νόστιμη. Η επιστολή παραίτησης του Bergoglio είναι αληθινό γεγονός, αλλά η επακόλουθη επίσκεψή του στον πάπα είναι φανταστική, όπως και οι συνομιλίες μεταξύ των δύο.

«Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα τεκμηρίου όταν ασχολείσαι με αυτές τις υποθέσεις», δήλωσε ο σεναριογράφος Anthony McCarten στον ιστότοπο thewrap.com. *«Επειδή κανείς δεν έχει γνώση αυτών των οικείων συνομιλιών, η ταινία γίνεται κάπως ριψοκίνδυνη, ακριβώς επειδή δεν γνωρίζουμε τι πραγματικά τι συνέβη».*

Οι δυο πρωταγωνιστές, ο Anthony Hopkins στα 82 του που υποδύεται τον Βενέδικτο και ο Jonathan Pryce μια δεκαετία νεότερος στο ρόλο του Φραγκίσκου, δίνουν ρεσιτάλ ερμηνείας, αξιοθαύμαστο για την ηλικία τους, ειδικά ο Hopkins. Στον μέσο θεατή πάντως, μένει η απορία αν τόσο βαθιά θρησκευόμενοι άνθρωποι, επί τόσες δεκαετίες μέσα σε τόσο απαιτητικές συνθήκες, αλλά και με σοβαρά διοικητικά καθήκοντα, έχουν την άνεση να κάνουν τόσο εκλεπτυσμένους, πνευματώδεις διαλόγους.

Αν δηλαδή η αφοσίωση στο δόγμα, τους αφήνει να αναπτύξουν και άλλες δεξιότητες σε τόσο υψηλό επίπεδο, ή η κινηματογραφική αναφορά αποτελεί έναν γοητευτικό αλλά ανύπαρκτο μανδύα. Ένα όμορφο μείκ απ, που αφήνει αισιοδοξία για το μέλλον, ζητά συγχώρεση για τα περασμένα και υπόσχεται προσοχή και πίστη σε αξίες.

Εδώ είναι θέμα προσωπικό. Έκαστος εφ' ω ετάχθη.